Managementsamenvatting rapport 'Evaluatie Energy Board' (27-05-2015)

Aanleiding voor de evaluatie is de afspraak zoals opgenomen in het Convenant van de Energy Board, om de board na twee jaar te evalueren. Het betreft een kwalitatieve evaluatie waarin de beelden en percepties van alle direct betrokkenen en van partijen uit het veld over het functioneren en de toegevoegde waarde van de Energy Board centraal staan. Vanuit deze beelden en percepties richt de evaluatie zich op die zaken die verbetering behoeven, zodat tussentijdse bijsturing mogelijk wordt. Voor de geleverde prestaties in termen van geïdentificeerde, aangejaagde en ondersteunde projecten verwijzen wij naar de Jaarverslagen van de Energy Board.

De evaluatie maakt duidelijk dat zowel leden van de Energy Board als partijen in het veld het goed vinden dat er een board is en dat deze in de toekomst (mogelijk in aangepaste vorm) moet blijven bestaan. Dit beeld komt voort uit het feit dat alle partijen aangeven dat vernieuwing en innovatie juist vragen om over bestaande grenzen heen te kijken, nieuwe verbindingen aan te gaan en samen op te trekken in deze zoektocht. Het concreet benoemen van de toegevoegde waarde van de Energy Board vinden boardleden en partijen in het veld over het algemeen nog moeilijk. Hierin speelt mee dat de Energy Board relatief kort in werking is om (maatschappelijke) effecten direct aan de inzet van de board te kunnen relateren.

Vanuit haar twee centrale rollen, 1) het identificeren, aanjagen en verbinden van initiatieven en projecten en 2) het adviseren van de provincie over duurzame energie en duurzame economische ontwikkeling, probeert de Energy Board haar doelen te realiseren. Geconcludeerd wordt dat de board na twee jaar nog niet alle doelen heeft gerealiseerd. Zo lijkt volgens geïnterviewde partijen nog geen sprake te zijn van een economische structuurversterking en van een duidelijke afname van de versnippering als gevolg van de inzet van de board. Hierover zijn ook niet structureel gegevens verzameld. Wel zijn projecten en initiatieven geïdentificeerd en aangejaagd waarbij partijen en netwerken aan elkaar verbonden zijn. Dit heeft geleid tot enkele succesvolle projecten zoals de 130 Renewables, het AZ-Greenteam, IDEA en roadmap Biomassateelt op zee. Aan haar adviesrol richting de provincie heeft de board nog nauwelijks proactief invulling gegeven. Naar eigen zeggen voelde de board zich hierin geremd door het voorzitterschap van een gedeputeerde en door een gebrekkige uitlijning van het adviesproces. Daarnaast ontbrak het ook aan initiatief en durf. Aan de taken zoals verwoord in het convenant heeft de board grotendeels wel uitvoering gegeven.

Verder valt op dat zowel boardleden onderling als partijen in het veld verschillende percepties hebben over wat de Energy Board nu is en zou moeten zijn. Duidelijk daarbij is dat boardleden menen alleen toegevoegde waarde te kunnen leveren wanneer hun adviesrol, ten aanzien van welke projecten en initiatieven voor financiering in aanmerking moeten komen, sterker wordt. Toch worden nu ook al successen geboekt door het identificeren en aanjagen van projecten waarbij het aanjaagteam een doorslaggevende rol speelt. Zonder inzet van het aanjaagteam is de activiteit van de Energy Board beperkt. Het aanjaagteam is qua omvang en door projecten die aan haar blijven kleven echter kwetsbaar, waarmee ook de board als geheel kwetsbaar is.

De ervaringen van de afgelopen 2,5 jaar en de uiteenlopende beelden over de board maken dat er een logisch momentum is voor heroriëntatie op en professionalisering van het ‘instrument’ Energy Board. Daarbij gaat het zowel om doel en functie als om de invulling en inrichting. Boardleden (incl. provincie) moeten dan ook over een aantal wezensvragen opnieuw samen nadenken: wat willen we als Energy Board zijn en nastreven en wat betekent dat voor de samenstelling en organisatie van de board. Daarbij moet de toegevoegde waarde en uniciteit van de board ten aanzien van de vele andere duurzame energiegremia centraal staan en moet rekening worden gehouden met de beperkte cultuur van samenwerking in de regio.

Andere concrete verbeterpunten zijn onder meer; transparantie bieden in het werkgebied van de board, als boardleden het label van de Energy Board beter uitdragen, ‘het onderwijs’ in de board opnemen om beter invulling te geven aan de triple helix, heldere criteria benoemen voor het aanwijzen van icoonprojecten en de verschillende financieringsstromen in kaart brengen om projecten en initiatieven goed te kunnen doorverwijzen.